

A.ii.437.

91787

Kultuur-sotsiaalne Ühing „Radikaal”

Põhikiri.

I. Ühingu eesmärk ja selle saavutamine.

§ 1.

Ühingu eesmärgiks on:

1) radikaal-demokraatlikkuilmavaadeteden-
dada üldpoliitiliste, hariduskultuuriliste, majan-
dusliste ja sotsiaalpoliitiliste küsimuste alal, usku-
des sotsiaalelu edenemisse evolutsioonilisel teel
maksva kodanliku korra aluste järkjärguliste,
kuid julgete muutmiste ja täiendamiste kaudu;

2) võidelda üksiku isiku või rühmade eks-
ploateerimise ja diktatuuri vastu;

3) rahvuslikul alusel kultuuri edendada ja
eesti omapärale kohaldada;

4) kaasa aidata maailmarahu aluste loomi-
seks rahvaste vihavaenu õhutamise vastu võit-
lemise ja rahvaste ühistöö edendamise abi-
nõudega.

M ä r k u s : Ühing on väljaspool poliitilisi
erakondi.

§ 2.

Mainitud eesmärkide saavutamiseks ühing:

1) korraldab omavahelisi ja avalikke kur-
susid, loenguid, referaate, vaidlusõhtuid, ankeete,
uurimisi, kontserte, miitinguid, koosviibimisi,
pidusid jne.;

2) asutab laulukoore, orkestreid, näite-
truppe jne.;

3) annab välja raamatuid, ajakirju, bro-
shüüre, lendlehti jne.;

4) loob kontakti samade ülesannetega orga-
nisatsioonidega nii sise- kui välismail;

5) korraldab ekskursioone;

6) korraldab võistluskirjutusi, suvepäevi,
õpiringe;

7) asutab kapitale ja stipendiume ühingu
eesmärgiga kokkukõlas olevate sihtide taotle-
miseks.

§ 3.

Mainitud ülesandeid taotleb ühing kong-
ressi, keskjuhatuse, osakondade ja nende juha-
tuste kaudu.

§ 4.

Ühingu tegevuspiirkonnaks on Eesti Vabariik.

II. Ühingu juriidiline ja majanduslik külg.

§ 5.

Ühingul on juriidilise isiku õigused.

§ 6.

Keskjuhatusele on õigustatud kõiki juriidilisi
tehinguid toimetama iseseisvalt, väljaarvatud
lepingute sõlmimine kinnisvarade ostmise, voo-
randamise ja pantimise üle, milleks kongressi
nõusolek vajalik.

§ 7.

Ühingul on oma pitsat nimetusega „Kultuur-
sotsiaalne Ühing „Radikaal””, lipp ja välismärk.

§ 8.

Ühingu sissetulekud on:

- 1) liikmemaksud;
- 2) ühingu ettevõtteist (raamatud, ajakirjad jne. trükkimine, loteriid, peod jne.) saadav tulu;
- 3) kingitused ja pärandused.

§ 9.

Osakonnad on kohustatud maksma ühingu keskjuhatuse kassase kongressi poolt määratud maksu.

§ 10.

Ühingu kapitalide valitsemine sünnib kas osakonna üldkoosoleku või kongressi poolt antud volituste järele vastavalt nende kuuluvusele või erijuhtnõõride puudumisel keskjuhatuse või osakonna juhatuse poolt.

III. Ühingu liikmed, osakonnad, nende õigused ja kohustused.

§ 11.

Osakonna avamiseks on vajalik, et 5 isikut, kes 20 a. vanaks saanud, oma soovi kohalise osakonna avamiseks kirjalikult keskjuhatusele avaldavad. Osakonna asutajad võetakse keskjuhatuse poolt jaataval korral ühingu liikmeks.

§ 12.

Osakonna avamiseks keskjuhatusele sellekohase kirjalise nõusoleku saabumisel loetakse osakond ametlikult avatuks.

§ 13.

Keskjuhatatus võib ühes administratiiv piirkonnas (linnas, alevis või vallas) lubada ainult üht osakonda avada.

§ 14.

Ühingu on 1) au-, 2) tegev- ja 3) lihtliikmed.

§ 15.

Ühingu auliikmeks võtab vastu kongress keskjuhatuse või osakonna peakoosoleku ettepanekul.

§ 16.

Ühingu, resp. osakonna tegevliikmeks võib võtta vastu osakonna juhatus, osakonna era-koosoleku ja keskjuhatuse kinnitusel, isikuist, kes 20 aastat vanaks saanud ja vähemalt kaks kuud lihtliikmeks olnud ning kes oma nõusoleku tegevliikmeks saamiseks on annud.

§ 17.

Ühingu, resp. osakonna lihtliikmeks võib võtta vastu osakonna juhatus kahe tegevliikme soovitusel isikuid, kes vähemalt 17 a. vanaks saanud.

§ 18.

Kui tegevliikme kandidatuur osakonna era-koosolekul esimesel hääletamisel läbi kukub, pannakse ta vähemalt kahe nädala möödumisel teistkordsele hääletusele. Kui lihtliige ka siis läbi kukub, langeb ta ühingu resp. osakonna liikmete hulgast välja.

§ 19.

Hääleõigus on ainult tegevliikmetel.

M ä r k u s : Oma hääleõigust ei saa edasi anda.

§ 20.

Keskjuhatuse, kongressi, osakondade juhatuste ja ühingu kui ka osakondade revisjoni komisjonide liikmeiks võib valida ainult tegevliikmeid, kuna toimkondade ja komisjonide liikmeiks võib valida ka liht- ja auliikmeid.

§ 21.

Liiget, kes põhikirjale, kodukorrale, üld- või erakoosolekute otsuseile, kongressi, keskjuhatuse ja osakonna juhatuse kompetentseile otsuseile ei alistu, oma tegevusega ühingule kahju või oma ülalpidamisega liikmete seas rahulolematust sünnitab, võib osakonna üldkoosolek ühingust välja heita osakonna juhatuse ettepanekul. Iga liige võib omal soovil ühingust lahkuda, sellest osakonna juhatusele või keskjuhatusele teatades.

§ 22.

Juhatus on kohustatud oma otsusest ja selle motiividest, väljaheitmise ettepanekuga üldkoosolekule esinemise kohta, väljaheidetule teatama 7 päeva enne koosolekut, kus väljaheitmise küsimus arutusele tuleb.

§ 23.

Ühest osakonnast teise üle minna soovija registreeritakse lihtliikmeks ilma erilise soovituseta või otsustamiseta juhatuse poolt. Tegevliikmeks saamisel, kui ületulnu endises osakon-

nas tegevliige oli, pole vajalik § 18 ettenähtud tähtajast kinnipidamine ja ka keskjuhatuse kinnitamine. Kui ületulnu varem oli lihtliige, on § 18 ettenähtud tähtajast kinnipidamine tarvilik. Tähtaeg loetakse ületuleku sooviaavalduse sisseandmise päevast alates.

Ühingu kodukorrast.

§ 24.

Ühingu tegevus määratakse kindlaks üksik- asjaliselt ühingu ja osakondade kodukordades.

§ 25.

Ühingu (kongressi, keskjuhatuse ja osakondade suhtumise ühingusse) kodukorra töötab välja keskjuhatuse või kongressi poolt valitud sellekohane komisjon ja esitab vastuvõtmiseks kongressile.

§ 26.

Osakondade kodukorrad võetakse vastu osakonna erakoosolekul ja kinnitatakse keskjuhatuse poolt.

IV. Ühingu organid.

§ 27.

Ühingu organid on:

- 1) kogu ühingu asjus: a) kongress ja b) keskjuhatuse;
- 2) osakondade asjus: c) osakonna üldkoosolek, d) osakonna erakoosolek ja e) osakonna juhatus.

A. Kongress.

§ 28.

Kongress koosneb osakondade era- või üldkoosoleku poolt valitud saadikuist.

§ 29.

Osakonnad saadavad kongressile iga 25 tegevliikme kohta ühe saadiku ja jäägi puhul 12 liikme pealt veel ühe.

§ 30.

Kongressi kutsub kokku keskjuhatuse, vähemalt kord aastas. Kui keskjuhatuse ei või ehk ei taha kongressi kokku kutsuda, kutsutakse kongress kokku $\frac{1}{4}$ kogu ühingu tegevliikmete nõudel osakonna juhatuse poolt, kus osakonna enamus kongressi kokkukutsumist nõudjaid tegevliikmeid on.

§ 31.

Kui ühingu revisjoni komisjon keskjuhatuse tegevuses suuremaid kuritarvitusi leiab, on ta õigustatud nõudma keskjuhatusele kongressi kokkukutsumist. Ei täida keskjuhatuse seda nõudmist, võib ta ise kongressi kokku kutsuda.

§ 32.

Kongressi kokkukutsujad töötavad välja kongressi päevakorra ja teatavad sellest ühes kongressi koha ja aja tähendusega osakondade juhatustele, vähemalt 3 nädalat enne kongressi algust.

§ 33.

Kongressi ülesanded:

- 1) keskjuhatuse ja ühingu revisjoni komisjoni liikmete ja nende kandidaatide valimine;
- 2) keskjuhatusele juhtnööride andmine;
- 3) ühingu põhikirja muutmine;
- 4) kaebuste ja edasikaebuste lõplik otsustamine;
- 5) osakondade aruannete ärakuulamine ja nende kohta läbirääkimine;
- 6) keskjuhatuse aruannete ja eelarve läbi vaatamine ja kinnitamine;
- 7) auliikmete vastu-võtmine;
- 8) ühingu ja osakondade tegevuse lõpetamine;
- 9) mitmesuguste ühingusse puutuvate küsimuste arutamine.

§ 34.

Kõik otsused tehakse kongressil lihthääletamusega, välja arvatud ühingu lõpetamine ja likumata varanduse ostmine, müümine või pantimine, milleks vajalik $\frac{2}{3}$ osavõtjate häälest.

§ 35.

Kongress on otsusevõimeline, kui vähemalt $\frac{2}{3}$ võimalikkude saadikute arvust on ilmunud. Kui aga kongressi alguseks mainitud liikmete arv ei ole kokku tulnud, kongressist aga on õieti teatatud, siis peetakse kongress 1 tund hiljem kokkutulnud liikmete arvu peale vaatamata ja tehtud otsused loetakse maksvateks, välja arvatud ühingu lõpetamise ja kinnisvara ostmise, müümise või pantimise kohta tehtud otsused.

B. Keskjuhatus.

§ 36.

Keskjuhatus koosneb vähemalt kolmest liikmest: esimees, sekretär ja laekur. Keskjuhatuse liikmed jaotavad ise ametid oma vahel ära.

Märkus: Ühingu asutajad liikmed täidavad kuni esimese kongressi kokkutulekuni keskjuhatuse ülesandeid.

§ 37.

Keskjuhatuse liikmed valitakse kongressi poolt üheks aastaks. Kongress määrab kindlaks iga aasta ka keskjuhatuse liikmete arvu.

§ 38.

Keskjuhatus asub Tallinnas.

§ 39.

Keskjuhatuse ülesanne on:

- 1) ühingut esindada;
- 2) kongressil oma tegevusest aru anda;
- 3) seada kokku eelarve;
- 4) ajada ühingu majanduslikke asju;
- 5) täita ühingu programmi ja kongressi otsuseid;
- 6) kutsuda kokku kongress ja töötada välja päevakord;
- 7) koguda materjale kongressile ettepanevate küsimuste tarvis;
- 8) organiseerida osakondi;
- 9) registreerida (võtta vastu) osakondi;
- 10) informeerida ja instrueerida osakondi;
- 11) liikmete vastuvõtmiseks kinnitamine, resp. tagasilükkamine;

12) muude ühingu ellu puutuvate küsimuste lahendamine.

D. Osakonnast.

a) Osakonna üldkoosolek.

§ 40.

Üldkoosolekud on korralised ja erakorralised. Korralised peakoosolekud kutsutakse kokku vähemalt üks kord aastas. Erakorralised koosolekud kutsutakse kokku tarviduse järele.

§ 41.

Üldkoosolekud kutsub kokku osakonna juhatus.

§ 42.

Juhatus on kohustatud nädala jooksul üldkoosoleku kokku kutsuma, kui seda keskjuhatuse, osakonna revisjonikomisjon või $\frac{1}{3}$ osakonna tegevliikmeid nõuab. Vastasel korral kutsuvad peakoosoleku kokku mainitud nõudjad.

§ 43.

Üldkoosoleku aja, koha ja päevakorra annab kokkukutsuja teada vähemalt viis päeva enne koosolekut.

§ 44.

Üldkoosolek on otsustamisvõimeline, kui sellest osa võtab vähemalt $\frac{1}{3}$ osakonna tegevliikmeist. Ei ilmu määratud koosolekule tarviline arv liikmeid, kutsutakse kokku uus koosolek sama päevakorraga mitte varem kui 1 tund

hiljem. Uus koosolek on otsustamisvõimeline kokkutulnud liikmete arvu peale vaatamata.

M ä r k u s : Lihtliikmed võivad koosolekust sõnaõigusega osa võtta, kui üldkoosolek seda eriti keelanud ei ole.

§ 45.

Üldkoosoleku kompetentsi kuulub:

- 1) osakonna aruande ühes revisjoni komisjoni otsusega läbivaatamine ja kinnitamine;
- 2) osakonna juhatuse ja revisjoni komisjoni liikmete ja nende kandidaatide valimine ning nende arvu kindlaksmääramine;
- 3) juhatusele ja revisjoni komisjonile juhtnõuõride andmine;
- 4) kongressi saadikute ja nende kandidaatide valimine;
- 5) liikmemaksu määramine ja eelarve vastuvõtmine;
- 6) osakonna kodukorra vastuvõtmine;
- 7) osakonna lõpetamine;
- 8) muud osakonda puutuvad küsimused.

§ 46.

Üldkoosoleku avab osakonna esimees või abiesimees. Üldkoosolek võib tarbekorral omale ise juhatuse valida.

§ 47.

Üldkoosolek võib päevakorda täiendada ja muuta.

§ 48.

Hääletamise viisi otsustab koosolek. Hääletamine sünnib kinniselt kui seda nõuab $\frac{1}{10}$ koosolekust osavõtjaid.

§ 49.

Otsused tehakse liht-häälteenamusega.

§ 50.

Koosoleku kohta kirjutatakse protokoll, mis koosoleku juhataja ja sekretäri poolt kinnitatakse. Kui koosolek soovib, võib veel kaks kinnitajat koosolijaist juurde valida.

b) Osakonna erakoosolek.

§ 51.

Osakonna erakoosolek koosneb ainult tegevliikmeist, mis kutsutakse kokku juhatus poolt või moodustatakse üldkoosolekust selle kinniseks kuulutamise kaudu.

§ 52.

Erakoosoleku ülesandeks on eriti:

- 1) tegevliikmete vastuvõtmine;
- 2) ühingu sihtide ja ülesannete arutamine ja nende suhtes seisukoha võtmine;
- 3) kodukorra vastuvõtmine.

c) osakonna juhatus.

§ 53.

Juhatus koosneb osakonna üldkoosoleku poolt määratud tegevliikmete arvust, kuid mitte vähem kui kolmest liikmest (esimees, sekretär, laekur) ja sama paljuist kandidaatidest, kes oma vahel ametid ära jaotavad.

§ 54.

Osakonna juhatus valitakse ühe aasta peale. Kui üld- või erakoosolek juhatusale või juha-

tuse liikmele umbusaldust avaldab, peab juhatuse või vastav liige tagasi astuma ka enne aastat. Tagasi astunud juhatuse või juhatuse liikme asemele valitakse uued liikmed, kelle volitus kestab kuni järgmise korralise üldkoosolekuni.

§ 55.

Osakonna juhatus peab koosolekuid vähemalt üks kord kuus, kindlaks määratud nädalapäeval.

§ 56.

Osakonna juhatuse kompetentsi kuulub:

- 1) osakonna esindamine;
- 2) tegev- ja lihtliikmete vastuvõtmine;
- 3) üld- ja erakoosolekute kokkukutsumine;
- 4) kaebuste läbivaatamine;
- 5) liikmete väljaheitmise üle ettepanekute tegemine osakonna üldkoosolekule;
- 6) aruande ja eelarve kokkuseadmine üldkoosolekule esitamiseks;
- 7) osakonna jooksvate asjade ajamine;
- 8) kongressi, keskjuhatuse ja osakonna peakoosoleku otsuste täitmine;
- 9) muud osakonda puutuvad küsimused.

§ 57.

Iga aasta saadab osakonna juhatus keskjuhatusele oma tegevuse aruande möödäläinud aja eest keskjuhatuse poolt väljatöötatud vormi järele.

§ 58.

Kui juhatuse liige kolm korda järgimööda vabandamata põhjusteta juhatuse koosolekult puudub, loetakse ta juhatusest väljalangenuks ja tema asemele tuleb juhatusse häälte arvu

poolest järgmine kandidaat. Kas puudumine vabandata — otsustab juhatus.

§ 59.

Juhatuses ajutiselt tagasi astunud liige võib igal ajal juhatuse liikmeks tagasi saada. Tema juhatusse tagasiastumisel langeb juhatusse viimati tulnud kandidaat välja.

§ 60.

Juhatuses otsused on maksvad, kui üle poole liikmete arvust on koos, nende hulgas esimees või abiesimees.

§ 61.

Küsimused otsustatakse häälteenamusega. Kui hääled pooleks langevad, otsustab juhataja hääli.

§ 62.

Juhatuses koosolekute kohta kirjutatakse protokoll, mis järgmisel juhatuse koosolekul kinnitatakse ja alla kirjutatakse juhatuse liikmete poolt.

Revisjoni komisjonid.

§ 63.

Ühingu tegevuse ja arvepidamise revideerimiseks valib kongress üheks aastaks vähemalt kolmeliikmelise revisjoni komisjoni, kes omavahel ametid ära jaotab. Kandidaate valitakse kolm.

§ 64.

Osakonna tegevuse ja arvepidamise revideerimiseks valib osakonna üldkoosolek ühe aasta

peale vähemalt kolmeliikmelise revisjoni komisjoni, kes omavahel ametid ära jaotab. Kandiidaate valitakse kolm.

§ 65.

Vastaval revisjoni komisjonil on õigus ja kohus vastavalt keskjuhatuses või osakonnas oma heaksarvamise järele igal ajal, kuid vähemalt üks kord aastas, revideerimist toimetada. Ta on kohustatud revideerimist ette võtma, kui keskjuhatuse, kongress, osakonna üld- või era koosolek või $\frac{1}{10}$ tegevliikmete arvust seda nõuab.

§ 66.

Keskjuhatuse või osakonna revisjoni komisjoni liikmed ei või vastavalt keskjuhatuses või osakonnas teistes ametites olla.

§ 67.

Oma tegevusest annab revisjoni komisjon aru vastavalt kongressile või osakonna üld- või era koosolekule.

Ühingu likvideerimine.

§ 68.

Osakonna likvideerimine otsustatakse kahel, üksteisele tarviliku vaheajaga järgneval üld- või era koosolekul. Esimese koosoleku järele pannakse osakonna tegevus seisma ja kõik tema tegevus avaldub sellest ajast ainult osakonna asjade likvideerimises, milleks koosolek tegevliikmete seast likvideerimise komisjoni valib või kohustab juhatust seda tegema. Teise koosolekuga lõpeb osakonna tegevus täiesti.

§ 69.

Kui osakonnad kongressi otsuse põhjal likvideeritakse, siis määrab viimane likvideerimise korra ise kindlaks.

§ 70.

Osakonna likvideerimisel läheb osakonna varandus keskjuhatuse hoole alla kuni kongressini, kes selle saatuse lähemalt otsustab.

§ 71.

Ühingu likvideerimist otsustab kongress, ühtlasi äramäärates, kuhu ülejäänud varandus läheb.

§ 72.

Ühingu likvideerimiseks valib kongress likvideerimiskomisjoni, kes kongressilt saadud juhtnõotide järele talitab.

Asutajate allkirjad: Ed. Riisman,
H. Roos,
J. Vilms.

Kohtu- ja siseministri 12. mai 1930. aasta otsusel on „Kultuur-sotsiaalne Ühing „Radikaal”” ühingute, seltside ja nende liitude registrisse nr. 2352 all sisse kantud. — Tempelmaks 3,10 krooni suuruses tasutud. Registreerim. toim. nr. 11736 1930 a.

Tallinnas, 13. mail 1930 a.

Kohtu- ja siseministeriumi administratiiv-
osakonna registreerimise asjade juhataja
(Allkiri.)